

ЗАФАРЛИ ОДИМЛАР

**Н. ХИКМАТУЛЛАЕВ,
Ш. УМУРЗОКОВ**

ИСТИКБОЛ ЧОРЛАЙДИ

ХАЛҚ КОНТРОЛИ

БАРАКА № 156

КЎКЛАМ ТАРАДДУДИ

Колхозимиз меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЛКСМ ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ишлаб чиқариш самардорлигини ва иш сифатини ошириш учун, 1976 йилги халқ ҳўжалик планини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифок социалистик мушобакасини ўтказиш тўғрисидаги қарорини қизғин кутиб олди.

Қарор очик партия йиғилишида муҳокама қилинди. Шундан сўнг ҳўжалигимиз аъзолари 1976 йил учун социалистик мажбурият олди. Жумладан, 520 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 46 центнердан «оқ олтин», 180 гектар еригинг ҳар гектаридан 180 центнердан «анон поски», 40 гектар мажбуриятдор 85 центнердан мажбурият дони олиниди.

Ҳўжалик мулкнинг кўз қорачиқдек асриш, чорва молларини қишлоқдан талфотсиз олиб чиқиш, техника ремонтининг тез ва сифатли бажарилишини таъминлашга кўмаклашиш бизнинг шу кеча-кундузидан асосий ишларимизга айланган. Текширишлар ҳар доим янги равишда олиб борилади.

«Комсомол прожектори» ҳам бизга ердэмашмоқда. Текшириш натижалари колхоз ҳалқ контроли группаси мажлисида

муҳокама қилиб турилади. Вақти-вақти билан қарорларнинг бажарилишини ҳам текшираемиз.

Шу ўринда ўтган йилги бир оқеани айтиб ўтмоқчимиз. Қолдибек Оролов бошлиқ 8-бригада 1974 ҳўжалик йилида пахта ҳосилдорлигини колхоз эришган даражадан камайитиб юборганлиги бизга маълум эди. 1975 йилда шу бригадани ишларини назорат остига олди. Ўғитдан, техникадан, ишчи кучидан қандай фойдаланиётганини текшириб турдик. Бригада бошлигини бир неча марта оғоҳлантирдик. Лекин, ўтган йилги ҳосилдорлик колхознинг ўртача ҳосилдорлигидан 6,5 центнер кам бўлди. Агротехника қондаларига қатъий амал қилинмаган эди. Биз бригадани коммунист, техникдан яхши хабардор Тўрсибой Бойқубоёвни бошлиқ қилиб тайинлаш тўғрисида қолхоз раёнига таклиф қилдик. Ҳозир бригадани ишлар ёмон эмас. Баҳорга ҳамма нарса тахт қилиб қўйилган.

Яқинда колхоз устaxonасида техника ремонтининг бориши билан танишдик. Айрим механизаторлар ҳали ишлатса бўладиган эҳтиёт қисмларни «сафдан чиқди» деб ҳисоблаб, унинг ўрнига янгисини беришларини талаб қилганлиги бизни ташвишлантирди. Ҳўжалик бу нерселарни давлатдан

пулга сотиб олади-ку! Шундай бўлгандан кейин техникадан, машиналардан, эҳтиёт қисмлардан иложи борича кўпроқ муддатга фойдаланишга ҳаракат қилиш кераклигини айтиб, бош инженерни оғоҳлантирдик. Бунинг натижасини яна текшираемиз.

Бизда чорвачилик бошқа ҳўжаликларга нисбатан яхши ривожланмаган. Бултур район бўйича ҳар бир соғин сигирдан 3319 литрдан сут соғиб олинган бўлса, бизнинг ҳўжалигимизда 2700 килограммга тўғри келди. Яқинда рейд ўтказиб, чорва қишлоқининг боришини кўздан кечирдик. Ем-хашакдан, ширалли озуқалардан мақсадга мувофиқ фойдаланилмаётганини аниқладик. Бунинг учун бош зоотехник Тошмурод Нейдай ўлига қатъий ығворот эълон қилинди. Қорамоллар зоотехники яхшилаш, ем-хашакдан рационал фойдаланиш, зооветеринария қондаларига қатъий амал қилиш таклиф этилди. Фермага 30 та эчки қорамол олинди. Чорвалар учун етарли равишда турар-жой бинолари мавжуд. Ҳозир ферма малакали кадрлар билан таъминланмоқда.

Группамизнинг Мўминжон Раимжонов, Ларсимон Нейдамов ва бошқа ақил аъзолари ҳар бир текширишда тўлиқ иштирок этмоқдалар. Рейдларга мутахассисларни, илгор

бригада бошлиқларини жалб қилганлигимиз тўғрйли текширишлар яхши самара бераётти.

Техника ремонтининг боришини мисол қилиб келтириш мумкин. Колхозда 15 та чопиқ, 4 та ҳайдов, 4 та транспорт тракторлари, 6 та чигит экидиган селка, 15 комплекти тишли борона, 9 та култиватор ва бошқа техника воситалари бор. Январ ойининг бошида текшириш ўтказганимизда техника ремонтини қониқсиз аҳволда эди.

Ҳар бир назоратчига қондор топширик берилди. Натижа ҳар ҳафтадан душанба кунги муҳокама қилиб борилади. Ҳайдов тракторларининг ремонтини 15 кун илгари тугалланди. Ҳозир 15 та чопиқ тракторлардан 12 таси, 9 та култиваторнинг ҳаммаси, 15 комплекти тишли боронанинг 10 таси эчки масъумига тахт қилиб қўйилди.

Колхозимиз назоратчилари ўз олдларидан турган вазифаларнинг жуда масъулиятли, айна вақтда шарафли эканлигини тўлиқ ҳис этиб, текширишнинг доимо самарали бўлишини таъминлаш учун курашавермоқдалар.

А. ГАФУРОВ,
Кўйи Чирчиқ районидagi «Москва» колхозини халқ контроли группасининг раиси.

Коммунистик меҳнат зарб дори И. Бабова 19 йилдан бери «Ташкент» комби натиға қарашли Ҳазратлик филиалида самарали меҳнат қилиб келмоқда. Илгор ишчи, актив халқ назоратчиси ҳамдир. Суратда: И. Бабова ускунани текширмоқда.

И. Портнов фотоси.

ҲИССА

Заводимиз коллективни унинг беш йилликнинг дастлабки кўнралида қамраб олаётган меҳнат қилиб, катта муваффақиятларини кўзга келтирмоқда. Бу зафарларда халқ назоратчиларининг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

Улар ҳар бир соҳада фидокорлик кўрсатиш билан бирга резервлардан, имкониятлардан умумий фойдаланиш учун курашмоқдалар. Назоратчиларнинг иши — планли ташкил этиш. Планада назорат юзасидан ил бўйи амалга ошириладиган тадбирлар белгилаб қўйилган. Бу тадбирларнинг бажарилиш муддатлари кўрсатилган.

Энг муҳими шундаки, ана шу тадбирларнинг қандай бажарилаётганини халқ назоратчиларининг ўзлари кузатиб борадилар. Бу ишни самара бермоқда. Завод ишлаб чиқаришининг ҳар бир тармоғида назоратчиларнинг актив фаолияти сезилиб турипти.

Меҳнат умумдорлигини орттириш, махсулот сифатини яхшилаш, меҳнат шартшароитини мушаккамлаш бўйича рейд ва текширишлар ўтказиб турилиши. Яқинда техниканинг сақланишини ўрганиб чиқдик. Рейд натижалари шунинг кўрсатишича, баъзи келтирилган ускуналар кўп вақт очик ҳавода қолиб қотиб, бузилаётгани, келб ишга тушириладигани маълум бўлди. Текшириш натижалари партия йиғилишида муҳокама қилинди, айбдорларга нисбатан чоралар белгиланди. Қарорини тўла ижро этиш тўғрйли техникадан фойдаланиш даражаси 0,5 процента яхшиланди.

Назоратчиларимиздан бири корхона территориясига рейд ўтказиб, меҳнат эстетикасининг аҳолини текшириш бўйича баъзи бир тадбирларни амалга оширишни таклиф этиб қолди. Бизга бу фикр маъқул тушиб, дарров назоратчиларни жалб этдик. Кўпгина камчиликлар маълум бўлди. Умумий йиғилишда муҳокама қилинди. Айбдорларга таъбеҳ бериш билан бирга кўнчилиқ завод территориясини тозалаш бўйича шабабик уюштиришни таклиф этди. Юзлаб ишчи, хизматчилар завод территориясини тозалашди.

Техникдорлик соҳасида олиб бораётган ишларимиз ҳам баракали бўлмоқда. Ўтган йили назоратчилар ташаббуси билан амалга оширилган тадбирлар тўғрйли 5 минг киловатт соат электр энергия, 10 минг килокалория иссиқлик энергияси, 6 тонна қора металл тежаб қолди.

Бундай тадбирларни амалга оширишда Л. Оскин, Х. Крутов, А. Вахобов каби ишчилар муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Х. ҲАСАНОВ,
Тошкент заргарлик заводи халқ назоратчиси.

— Халқ назоратчиларининг иш — тажрибаларини сўзлаб берсангиз!

Бекобод районидagi «Ленинград» совхозини халқ контроли группасининг раиси К. Пәрдабоевга ана шундай савол билан мурожаат қилсангиз, уйилиб қолади.

— Умуман, ишларимиз ёмон эмас, — деб жавоб беради у. — Ҳўжалигимизда умумсовхоз группасидан ташқари сақиниш таъхирини. Уларга 67 назоратчи уюшган. Ўтган давр ичиде ердан, техникадан, сув ресурсларидан самарали фойдаланишга қаратилган бир қатор текширишларни ўтказдик.

Албатта, бундай умумий гаплардан қаноатланмасиз. Назоратчиларнинг фаолияти ҳақида қондор мисоллар билишни истайсиз. Ана шунда Пәрдабоев бошини кўйи солиб, сукут сақлаш ҳеч гап эмас.

Гўл шундаки, ўтган халқ ҳўжалик йилида совхоз қишлоқ ҳўжалик махсулотларининг кўпгина турлари бўйича ишлаб чиқариш плани ва махсулот сотиш топширигини бажара олмади. Фалла, картошка, себазовот, гўшт, тухум этиштириш бўйича белгиланган халқ ҳўжалик планлари, адо этилмади. Айниқса, ем-хашак экинларининг эчки парвариш қилиш, ҳосилдорлигини ошириш ишлари талабга жавоб бермади.

Совхозда халғача шўдгорлаш тугалланмаган. Ҳўжалик ўтган йили девлари 800 минг сўм зарар кўриш билан яқунлади.

Иш сифатли бўлсин

Корхонамизда «ГАЗ—21» маркали «Волга» енгил автотомашинаси, микроавтобуслар ремонт қилинади. Йилдан-йилга бюрутмачиларнинг сони кўпайиб бормоқда, талаб кучайпти. Биз шу нарсани ҳисобга олиб, меҳнат умумдорлигини ошириш, ремонт сифатини яхшилаш ишига алоҳида аҳамият бераемиз. Бунда айниқса халқ назоратчиларининг ҳиссалари катта.

Биз халқ контроли группаси ва постларининг ишларини активлаштириш учун тинмай изланмоқдамиз. Рейд ва текширишларнинг доимий ва изчил бўлишига эришилган. Партия йиғилишларида халқ контроли группасининг иш вақти-вақти билан муҳокама қилиниб, камчиликлар кўрсатилди, илгор постларнинг ташаббуси умумлаштирилиб, кенг ёйилди.

Яқинда халқ назоратчилари группаси корхона оёмонлигида текшириш ўтказилди. Бу ерда ҳўжалиқнинг расмийлаштирилган қатор хато-ларга йўл қўйилмагани маълум бўлди. Текшириш натижаси умумий йиғилишда му-

Дала ишлари сифатли бажарилмаганлиги, белгиланган кўпгина яхши тадбирлар, қозғалди қилинган қарорлар қозғалди қилиб кетганини тўғрйли ана шундай ахвол эъ берди. Афсуски, халқ назоратчилари деҳқончилик ва чорвачиликда содир бўлган кўпгина камчи-

КАМЧИЛИКЛАРДАН КЎЗ ЮМИБ...

ликларни кўрсалар ҳам кўрмасликча олдлар. Ҳазарлардан фойдаланиш, меҳнат умумдорлигини ошириш, интисомини мушаккамлаш масаласи эътибордан четда қолмади. Ана шу масалалар бўйича биронта ҳам текшириш ўтказилмади.

Текшириш ўтказилса-ю, лекин унинг яқиндан кўнчилиқ хабардор қилинмаса, айбдорлар ўз вақтида оғоҳлантирилиб, уларга чора кўрилмаса, бундан нима фойда! Бу ақволда халқ назоратининг самарадорлигини, назоратчилар-

чилар составида кўпгина ишлаб чиқариш илгорларининг номлари қайд қилинганлиги кўрасиз. Амалда эса уларнинг ақсариёти текшириш ишларига жалб этилмади.

Цех группалари билан ишлаш ҳам яхши эмас. Назоратчиларнинг ўқитиш, уларнинг маънасини ошириш соҳасида қайғурмайди. Ўтган йилининг апрель ойидан бошлаб то ноябрга ойига қадар группаларда фаолиятсизлик кўрсатди.

— Область халқ контроли комитетининг яқинда бўлиб

ўтган йиғилишида, — дейди Пәрдабоев, — бизнинг ишчи-миздаги бу камчиликлар рўй-рост очиб ташланди. Биз назоратининг ишчиларни ва самарадорлигини оширишга қаратилган тадбирларини белгилаб чиқдик. Бўлимлар, бригадалар, фермалардаги группалар ва постларнинг масъулияти оширилди. Назоратчилар асосий диққат-эътиборини ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини оширишга, ҳар бир соҳада сифатини яхшилашга қаратдилар. Ҳўжасизлиқ, кўзбўямачилик, давлат ва меҳнат интисомини бузилишига йўл қўймаслик учун курашилди.

Совхозда халқ контролига партиянинг раҳбарлигини яхшилаш, группалар ва постларнинг ишчи ва қорамоллар жонлантиришга қаратилган бошқа тадбирлар ҳам белгилаб чиқилди.

Кўклам эчки кампаниясига қизгин тайёргарлик бошлаб юборилди. Чорва қишлоқининг муваффақиятли яқунлаш керак. Учинчи беш йилликнинг биринчи йилида бу совхоз меҳнаткашлари олдига ҳам янги-янги вазифалар турпти. Энг муҳими — белгиланган қарор ва тадбирлар, вазифалар қозғалди қилиб кетмаслиги керак. Бунинг учун район халқ контроли комитетининг ҳам ердими зарур.

Совхоз назоратчилари ўзининг беш йилликнинг биринчи йили учун белгиланган план ва топшириқларини муваффақиятли бажарилишида актив роль ўйнамоқлари керак.

Н. РИХСИБЕВ.

ЧОРВА ҚИШЛОВИ НАЗОРАТДА

«Хасково» совхозини халқ контроли группаси чорва қишлоқининг муваффақиятли ўтказиш, қишлоқ ҳўжалик техникасини қўлланган эчки кампаниясига тайёргарлик ва сифатли кўчат етиштириш ишларини яхшилаш юзасидан бир қатор тадбирлар белгилапти.

Совхоз назоратчилари бу соҳада рейд ва текширишлар ўтказиб туришмоқда. Яқинда чорвачилик фермасида ўтказилган текшириш натижалари шунинг кўрсатишича, қиш даврида ем-хашакдан тежаб-теграб фойдаланиш ва сут бўлуғини анча қўлайитишга муваффақ бўлишган. Агар 1976 йилнинг 3 январидан 1700 килограмм сут соғиб олинган бўлса, ой охирига келиб, 2230 килограмм сут олинган. Йил бошидан бери шу кўнчага соғиб олинган сут ўтган йилнинг шу давридагига қараганда салкам 4000 литрга қўлайди.

Ферма назоратчилари айниқса молларни рақсон асосида озиқлантириш, шунингдек, парваришга ҳам эътибор бермоқдалар. К. Свободов, Т. Тулебоев, Ф. Султоналиев, С. Керимбеков сингари назоратчилар бу ишларда фаол қатнашмоқдалар.

«Хасково» совхозини назоратчилари ташаббусига қўшилган райондаги колхоз-совхоз халқ контроли группалари назоратчилари фермаларда чорва қишлоқининг бориш, устaxonаларда техника ремонтини, телпикаларнинг ҳўжаликлариде кўчат етиштиришнинг қандай бораётганини устидан қатъий назорат ўрнатганлар.

Айниқса, «Бўзсув» совхозини, Илчын номли колхоз назоратчилари ишчи назил ташкил этиб, баҳорги тайёргарлик, чорва қишлоқининг яхши ўтказишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Н. ҚОДИРОВ,
«Ленинчи» газетаси ходими.

Область халқ

контроли комитетида

МЕХНАТКАШЛАР ХАТЛАРИГА ЭЪТИБОРНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

Областимизда юрт саломатлигини яхшилаш йўлида янги шифохоналар очилиб, улар замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланмоқда, малакали кадрлар билан таъмин этилаётти.

Шу билан бирга аҳолига медицина хизмати кўрсатишда кўпгина камчиликлар юз бермоқда. Айрим раҳбарлар бу ҳақидаги сигналларга эътибор бермай, медицина ходими деган юксак номга номусиб иш тутмоқдалар; ариза на шикоятлар ойнаб қараб чиқилмайди, шикоят қилиб келган граждандарнинг ҳақини эътирозлари тезда ҳал қилинмайди.

Кўпгина беморлар медицина ходимларининг касаллар билан ҳўшумолада бўлмаётганлиги, хизмат бурчларига масъулиятсизлиги билан қараётганликлари ҳақида ёзма моқдалар. Жумладан, Чирчиқдаги 1-шаҳар поликлиникасида баъзи врачлар беморларни сабабсиз қабул қилмаганлар.

Улуг Ватан урушини инвалиди Дмитрий Чорвоқ ГЭСи медицина бўлимининг камчиликлар ҳақида ёзган. Тенгширишда шу нарса маълум бўлдики, беморлар шифохонага қабул қилинмаётганда медицина кўнчилиқдан ўтмайди. Беморларга бериладиган қийматлар доимо йиртиқ, гизим бўлади. Бу ерда санитария-эпидемиология режимига мутлақо риоя қилинмайди. Дмитрий бу ерда ўзи олти кун шифо олмади ётсада, бирорта врач ҳал унинг касаллигини билан мутлақо қизқинмаган.

Оҳангаронлик Итумовнинг ёзишча, бу ердаги поликлиникада профилактика ишлари мутлақо бажарилмайдиган. Район, шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимлари меҳнаткашларнинг бундан сигналларига етарли эътибор беришмапти. Область, шаҳар, район соғлиқни сақлаш бўлими ва бирлашмалари халқ назоратчи группалари бу сигналлардан ҳулоса чиқариб, рейд ва текшириш ўтказмаётганлар.

Область халқ контроли комитети бу масалани кўриб чиқиб, область халқ маорифи бўлимининг раҳбарлари эътиборини ана шу камчиликларга қарши барча чоралар билан кескин курашишга қаратди. Шаҳар ва район халқ контроли комитетлари бу кўрсатмани бажаришнинг боришини устидан назорат ўрнатилар зарурлиги таъкидланди.

ҚАРОВСИЗ ҚОЛГАН ЎЎТИЛАР

Ўтган беш йилликда областимиз пахтакорларни юқори ҳосил кўтариб, катта муваффақиятларни кўзга келтирдилар. Ҳосилдорлигини кўтаришда минерал ўғитлардан умумий фойдаланишнинг ҳиссаси катта бўлди. Бир қатор ҳўжаликларда сарфланган ҳар бир килограмм азот учун 16—18 килограммдан «оқ олтин» етиштирилди. Бу жойларда ер шароитлари, агрохимия картотамалар ҳисобга олинди.

Шу билан бирга баъзи ҳўжаликларда ўғитдан умумий фойдаланилмади. Баъзи раҳбар ва мутахассислар уларни сақлаш ишига эътибор бермаётганлар. Шу кўнларда бир қатор колхоз-совхозларда ўғитлар ремонт қилинмаган бўлиб, очик майдончаларда сақланмоқда. Натижада ёнғин-сочини остида ўғит сифати бузилаётти. Айниқса, Бекобод, Пискент, Ўрта Чирчиқ, Бўжа районларида ахвол ачинапти.

Бекобод районидagi «Октябрь 46 йилгичи» совхозида мавжуд типовой оёмонхонада тўла фойдаланилмапти, 25 тоннага эчки турли хил ўғитлар очик ҳавода турибди. 60 тонна суперфосфат эса номига қамши билан ёпиб қўйилган. Шунингдек 500 тоннадан ортиқ аммофос ҳам исроф бўлиб ётмоқда. Райондаги 4-«Даларэви» совхозини, Ленин номли колхозда ҳам худди шундай ахволни кўриш мумкин. Бўжа районидagi К. Маркс номли колхозда 500 тонна ўғит синалган типовой оёмонхона бўлгани ҳолда уни қиш масъумига тайерланмаганлигини қандай баҳолаш керак? Исроф бўлган ўғитларнинг ўндан колхоз минг сўмлик зарар кўрибди.

Бўстонлик районидagi «Ленинград», «Қизилту», «Жданов» ва К. Маркс номли ҳўжаликларда ҳам минерал ўғитлар яхши сақланмапти. Пискент районидagi Охунбобов номли колхозда 120 тонна селитра, 7 тонна карбамид, 16 тонна аммофос, 57 тонна аммоний сульфат, 30 тонна калий, ўйнаб бошқа хил минерал ўғитлар қаровсиз ётибди.

Область халқ контроли комитети йиғилишида бу камчиликлар ва уларнинг сабаблари муҳокама қилинди ва аниқланди. Бу ишда айбдор бўлган барча масъулланган ишчиларга нисбатан тегишли чоралар кўрилди.

НОНЛАР ҚИЛИНИ КЎПАЙТИРАЙЛИК

Дўкона қирганингизда хилма-хил бўйсиндиқ нонларни кўриб қўюбди, бештиёр «қўзлинг дард қирмасин, нонвой» деб юборсан. Ён-верлари қуйган, эзилган, хом-хата, да ёпилган нонларни кўриб, жонингиз қийналади. Бундай нонлар одатда таом қотқучча прилавкаларда ётади, сўнг акт тузилди, қайтариб юборилди.

Областимиздаги барча нон заводлари ўтган йил планларини ошириб бажардилар. Лекин, ассортимент бўйича топшириқ адо этилмади. Айниқса, Олмалик нон заводиде иш қониқсиз йўлга қўйилган. Ҳар хил витаминли озуқалар қўшиб, турли ассортиментдаги нонлар тайерланмапти. Худди шундай ахволни Ангрн ва Янгйўл заводларида ҳам кўриш мумкин. Янгйўл заводиде майда хил нонларни тайерлаш 1976 йил планига ҳам киритилмаган.

Ангрн ва Чирчиқ нон заводларида ҳам сут махсулотлари билан омухта ишчирилдиган нонлар жуда кам ишлаб чиқарилади. Унинг устига, нонлар яхши сиғиб йишмайди. Масалан, Чирчиқ заводининг ўнда 1974—1975 йилларда 230 тонна махсулот савдо тармоқларидан қайтган. Бундан ташқари 67 тонна нон корхона лабораториясининг ўнда брашка чиқарилган.

Ангрн нон заводиде сувин дозировна қилувчи аппаратинг бўзмаганлиги тўғрйли номақоб ва қўшмича моддалар таҳминга қўйилди.

Область халқ контроли комитети нон заводларида технологик режимларнинг бузилаётгани, санитария ҳолатига тўла риоя қилинмагани, ассортимент бўйича топшириқларни бажармаётганликлари учун Ангрн, Олмалик, Чирчиқ нон заводларининг директорларига ҳайфсан эълон қилди.

Нон ассортиментини қўлайитириш масалаларини ишлаб чиқариш мажлисларида ўрганиб чиқин топширилди.

Т. Маҳмадов фотоси.

Бекобод районидagi Ленин номли колхоз механизатори Э. Ҳасов ҳар кун далага 30—40 тонна маҳаллий ўғит ташин билан бирга халқ назоратчиларининг рейд ва текширишларида фаол иштирок этмоқда. Суратда: назоратчи Э. Ҳасов.

САХАЛИНДАН
КЕЛГАН ҚУШИҚ

Бир гуруҳда ўзбек ёзувчилари ўқиб, Сахалинда ижодий сафарга бўлишган эди. Ижодкорлар билан китобхоналар учрашувлари жатта шевроилликка айланди. Шундай кечалардан бирида таниқли шоир, СССР Давлат мукофотининг лауреати Рамз Бобоев ўзгал Тошкент ҳақида шеърини ҳам ўқиб берди.

Шеър сахалинлик композитор В. Наумовга илҳом бағишлади. «Тошкент ҳақида қушиқ» майдонга келди. Композитор уни республика мида санъаткорларига тақдим этди.

Дўстлик меҳри билан суғорилган янги қушиқ Тошкент халқ филармониясининг партия XXV съездида бағишланган концерт программасига киритилди.

А. АКБАРОВ.

Тошкент театр ва рассомчилик институти актёрлик факультетининг музыкали драма бўлими бешинчи курс студентлари ўз устозлари Ўзбекистон халқ артисти доцент Шохидда Маъзимова раҳбарлигида Т. Рустамовнинг «Турнахон» музыкали комедиясини саҳналаштирди. Суратда: Ш. Маъзимова студентлар билан репетиция пайтида.

А. Авазов фотоси. (ЎзТАГ).

Дунё овози
ЧЕМ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИНING ФРАНЦИЯДА БЎЛИШИ

Париж. 9 февраль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сисей бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кирилленко бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси делегациясининг XXII съездида иштирок этган қардош коммунистик ва ишчи партиялар, мил-

лий-озодлик ва демократик ҳаракатлар делегациялари шарафига Франция Коммунистик партияси раҳбарлари бутун уюштирган эиёфатда ҳозир бўлишди.

ҚИТЪАЛАРДАН
ДАРАКЛАР

Париж. Франция Коммунистик партиясининг XXII съезди тугаши муносабати билан Буряда ўтказилган халқ байрами пайтида 564 киши Франция Коммунистик партияси сафига кирди.

РИМ. 1975 йилда Италияда саноат ишлаб чиқариши ундан аввалги йилдагига нисбатан, 9,5 процент камайди.

ДЕХЛИ. Ҳиндистон пойтахти навруз байрамини нишонлади. Эсики Деҳли билан янги Деҳли ўртасида жойлашган паркида ранг-баранг серпикнинг ярмарка очилди. Бу ерда гуллар билан безатилган байрам аркалари қад кўтарди, ҳибонларда яшнаб турган гуллардан асалган паноҳлар кўзга ташланиб қолди.

Байрамона безатилган еттидан меҳнатқилларнинг аҳволини ахшилатишга қаратилган ҳукуматнинг 20 та молладан иборат иктимойий-иқтисодий программаси амалга оширилганини аниқ эътиради.

ЛАГОС. Нигериянинг пойтахти Лагосда Абдулхуш шайхга кўчирилди деб бу ерда расмий равишда эълон қилинди. Абдулхуш — Африкадаги ана шу мамлакат марказидаги унча катта бўлмаган шаҳар.

ДОРУССАЛОМ. Комор оролларида мустақиллик учун кураш хали тугагани йўқ. Майюда оролчи Франция томонидан мустақиллик берилмагунча ва бу орол мамлакатининг қолган қисми билан бирлаштирилмагунча кураш давом эттирилади. Комор давлати иктимойи ишлар ва энергетика министри С. Абдалла бу ерда Танзаниянинг биринчи вице-президенти А. Жумбео билан бўлган учрашувда шуларни айтди.

НЬЮ-ЙОРК. Ангола инфоқчилари хизматига ёлланган инглиз малайларининг бир гуруҳи ўз қўмондонлигининг буйруғи билан отиб ташланган. Улар ватанларига дарҳол қайтиб кетишни талаб этганлари учун отиб ташланган. Америка Эи-би-си телевидио компанияси шу тўғрисида хабар қилди. Бу мижозо Анголанинг шимолий районларида содир бўлиб, мўйил 14 эланини мўйиллашган 14 эланини малай уруш даҳшатларига дуч келган иси кўтарган. Улар жангга киришдан бош тортиб Англияга қайтиб кетиш ниятларини изҳор эттишган. Бу ёлланган малайлар бошқа ёлланган инглиз малайлари томонидан отиб ташланди деб кўрсатди Эи-би-си.

ТОКИО. Американинг «Мулуэй» аниовосеци бугун АКШнинг узоқ шарқ суварларида ҳаракат қилган 7 флотининг олдидан босди — Иокосука Япония портасин чиқиб кетган. Киодо Цусима агентлигининг хабар беришича, аниовосец Тичи океанида кема-ларга қарши мажбурлашди иш-тирок этди.

(ТАСС, 9 февраль).

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ
САҲИФАЛАРИДА

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг бўлажак XXV съезди тўғрисида социалистик мамлакатларнинг матбуоти кўндан-кўн материалларини босиб чиқармоқда. Газеталар СССР меҳнатқилларини съездининг сиёсий ва меҳнат жўшқинликлари гойат ўсган бир вазиятда кўнби олаётганликлари ҳақида хабар беришмоқда.

«КПСС XXV съездининг очилишига икки ҳафтадан сал кўпроқ вақт қолди, бу съезд халқроқ ҳаёт нуқтаи-назарида фавқулодда муҳим аҳамиятга эгадир,—деб ёзади Венгрияда чиқадиган «Мадьяр немзет» газетаси.

«Съездининг иши ва натижалари умумий тинчликни мустаҳкамлаш, тараққийлар-вар кучларини бирлигини, улар ўртасидаги ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш учун ҳал қилувчи аҳамиятга мо-лидир».

Болгария матбуоти Болгария Коммунистик партиясининг навбатдаги XI съездида бағишланган материалларга катта ўрин бермоқда. Болгария Коммунистик партиясининг съездини Болгария меҳнатқилларининг меҳнат совиалари тўғрисидаги хабарлар босиб чиқаришмоқда.

Франция матбуоти Франция Коммунистик партиясининг ўз ишлари мўйиллашган XXII съездини кеи шарҳлаб бермоқда. «Юманист» газетасининг редакцияси бош мақола-сида ФКП XXII съезди «Тараққийёт ва демократия йўлидаги энг катта гавлардан бири антикоммунизмга

(ТАСС, 9 февраль).

Эфиопия пойтахти Аддис-Абеба йирик саноат шахри бўлиши билан бирга илм-фан, маданият маркази ҳамдир. Кейинги йилларда пойтахтда бир қатор йирик тур-ришлар қад кўтарди, янги микрорайонлар барпо этилди. Суратда: пойтахтнинг марказий кўчаларидан би-рида.

НТБ-ТАСС фотоси.

ЯНГИ ПАСПОРТ ОЛИШДИ

Мамлакатимизда янги нусхадаги паспортларни топи-риш таштараб ўтмоқда. Яқинда Оҳангарон район маданият уйига меҳнат ва уруш ветеранлари, ишлаб чиқариш илгорилари, ёшлар, шунингдек жамоатчилик ва-киллари келишди.

Зада буюк совет шоири В. В. Маяковскийнинг маш-хур «Совет паспорт» шеър-и жаранглайди:

Кўринг, ҳавас қилгил
гражданиман,
Мен улуг Советлар
мамлакатининг.

Совет Иттифоқи Қҳра-мон Тўхтагани Бобоев рай-онда биринчи бўлиб район ички ишлар бўлими паспорт топи-риш бонлиги, милли-оний лейтенанти Мавлуда Аҳмедовадан янги нусхада-ги паспортни йилганлар-нинг қарсаклари остида қа-бул қилиб олади.

КИЧКИНТОЙЛАР
АДАБИЁТИ ТАҲЛИЛИ

Бутуниттифок китобхоналари ўзбек совет болалари адаби-ятининг Гафур Ғулом, Ҳамид Олимов, Зафар Дибёр, Султон Жўра, Қуддус Мухаммадий, Ҳаким Назир, Қудрат Ҳикматов, Худойберди Тўхтабоев, Мирзат Аъзам каби вакил-ларининг маълум асарлари бил-лан таниш. Бироқ, «Детская ли-тература» журналининг махсус сонини ҳисобга олмаганда, ўз-бек болалари адабиёти ҳақида етарли тасаввур уйғота ола-диган адабий-танқидий асарлар йўқ ҳисоби эди.

Еш танқиди ва адабиётшу-нос Пирмат Шермухамедов-нинг Москвадаги «Детская ли-тература» нашриётида нашр этилган «Ўзбекистон болалар адабиёти» китоби ана шу талаб-га жавоб берадиган илк сал-моқли иш бўлди. Китоб адаби-ётшунослар томонидан умум-ман, икбий баҳоладан. Бу эса «Детская литература» нашриётининг айти тўғрисида китобхоналар самими кутуб-хоналиги, республикада та-ниқдиги тарафдан алоқат бера-ди. Асар икки сўзга ораси-да болалар адабиёти майдони-га кириб келган ижодкорлар фаолиятининг таҳлил этилган-лиги билан ҳам диққатга сазо-бордир.

Китоб таржимон Иғорь Мо-ташов сўзбошиси билан очил-ди. «Дўстлик қонунари асо-сида» деб сарлаҳланган бу сўзбоши асарининг йўналиши, руҳи ва моҳиятининг тўғри бел-гиллаши билан қимматлидир. «Тарихий таҳлил қилинган ўринлар учраса-да, бу китоб ўзбек болалар адабларининг адабий портрет — рисолалари тўплами ҳам эмас. Китобнинг жанрини, — деб ўқиради ўз сўзбошисида таржимон И. Мотяхов. — Ўзбек болалар адабиёти ҳозирги босқичининг муҳим масалалар негизиди қилинган таҳлили, деб белги-лаш тўғрироқ бўларди. Муал-лифининг асосий диққат-этиб-ори ҳозирги қизгин адабий жа-равига қаратилган, лекин айни пайтда у бу жарвани ҳам чу-қур тарихий ўзавда ҳам «енг-пан»да: имкон доирасида му-айян муаллифининг маълум асарини ёки унинг ижодидаги бошқалар учун ҳам хос бўлган айрим босқичларини ериб-тўлади».

«Ўзбекистон болалар ада-биёти» тўрт боб ва хулосадан иборат. Биринчи бобда Улуғ Октябр инқилобидан кейинги-га алуқда келган ўзбек бола-лар адабиётининг тарихий-маъ-навий манбалари, унинг шакл-ланиши ва ривожланишига таъ-

сир кўрсатган ижтимоий омил-лар, хизматли сингари адаб-ларнинг ижоди ҳақида сўз бо-ради. Қолган бобларда шеър-ият, наср, драматургия таъ-рихи ўрганилади.

Еш олим ўз фикрлари, хуло-саларини илҳам, ёркин ифода-лашга ҳаракат қилади. Ҳамза, Садриддин Айний, Абдулла Авлоний каби устод адаблар, мураббийларнинг тарихий-ада-бий, хизматларини таъкидлай туриб, муаллиф Ойбек, Абду-ла Қаҳҳор, Назир Сафаров сингари йирик адабларининг автобиографик қиссалар-ини эслайди:

«Шуниси диққатга: сазовор-ки, норасида Мусавой, Абду-ла, Назиржонлар кўзининг очилишига сабаб бўлган энг кучли таассуротлар сирасида Ҳамза, Айний, Авлоний кеи уларнинг издошлари томо-нидан тузилган ўша дарс-ликлардаги шеърлар, хи-койлар, ҳикматларни бирин-чи марта ўқиб, ё бўлма-са, бошқалардан эшитиб ўқиш завқ-шавқи ҳам бор. Ўз на-батидида, Ўзбек адабиётининг асосийларини ҳисоблаганиш Ой-бек, Абдулла Қаҳҳор, Назир Сафаровларнинг инқилобдан аввалги Туркистон, Болалик, ўзбек халқининг ҳаёти ва мам-лакатимизнинг бошқа халқла-

ри билан бирга озодлик ва бахт саодати йўлида олиб бо-рган кураши ҳақида ҳикоя қилиб берадиган автобиографик қис-салари совет замонида туги-либ ўсган ёш китобхоналар учун ҳаёт дарслиги бўлди. Улар маълум даражада ўнмиш-даги дидактик асарлар ўрнида тасвирлайдиган реалистик ада-биётнинг асосини кўрсатди» (12 бет). Шу нозик кузатиш ва чиқарилган хулоса ўзбек бола-лар адабиётининг мураккаб ижодий йўлини аниқ ҳис этиш-га ёрдам беради.

Умуман, китобда жозибали саҳифалар талай.

Танқидчи ва адабиётшунос Пирмат Шермухамедов «Ўзе-кстон болалар адабиёти» ки-тобининг асосий муваффеқи-ли — меҳр ва жошурулик билан яратилган ҳаёда айни пайтда майдонга чиққанида-да, У ўзбек совет болалар адабиёти Бутуниттифок китоб-хоналига йўлаган элчи бўл-ди. Аввал ўзбек болалар ада-бларининг у ёки бу асарларини ўқиган дўстларимиз энди ўзбек болалар адабиёти ҳақида ке-ракли маълумотларни билади-лар. Шу маънода «Ўзбекистон болалар адабиёти» китобининг аҳамияти каттадир.

М. ҚУШМОҚОВ.

МУКОФОТГА «ЖИГУЛИ»

Тошкент районидagi Со-бир Раҳимов номли колхоз аъзолари Искандар Хамидовнинг номини ҳурмат билан тилга олишди. Чунки 25 йилдиги Искандар ана фермада бош молбоқар бў-либ ишлайди. 1975 йилда Искандар ана мажбуриятдан ташқари уч тоина кўп сут согиб олди.

Яқинда моҳир молбоқар Искандар ана «Жигули» енг-ли автомашинаси билан му-кофотланди. Бундан руҳлан-ган илгир чорвадор ўз боқи-мидаги сиғирларни яқинда яхши бўлиб, топириқдан-дан кўп сут согиб олишга ваъда берди.

З. ЗАИНИДИНОВ.

РЕКЛАМА
Эълонлар

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
12, 13 ФЕВРАЛЬ КЕЧ СОАТ 7 да

КПССнинг XXV СЪЕЗДИГА БАҒИШЛАНГАН
УСТОЗ ВА ШОГИРДЛАР КЕЧАСИ
ҚАТНАШАДЛАР:

М. ҚОРИЕҚУВОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ
ФИЛАРМОНИЯСИНING

«ГҶЗАЛ» АНСАМБЛИ

Ўзбекистон ССР халқ артисти
Муҳаммадхон МИРЗАЕВ.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист,
ҚҚАССР халқ артисти
Ғулом ОТАБОВА.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбек-истон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
Қизлархон ДЎСТМУХАМЕДОВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:
Шариф СУЛТОНОВ, Баҳром МАВЛОНОВ.

Карфагенда бўлиб ўтган VIII Жаҳон фестивалининг лауреати
Мавлуда ОНАҚУЛОВА

Бутуниттифок эстрада артиетлари конкурсининг лауре-ати Карима УЗОКОВА.

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
Дилбар ФАЕЗОВА.

Солистлар: Даҳадон ҲАСАНОВ,
Ҳасан КАРИМОВ, Нодира АҲМЕДОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОВЛАРИ АНСАМБЛИ.
Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилмоқда.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ
БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 18.15 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Телефилм. 18.50 — «Жонажон Ула». 19.20 — «Ахборот». 19.30 — Саймадорлик ва сифат — дидактик-марназия. 19.50 — «Июль» программаси. 20.20 — «Тўққиз миллион кишининг фойласи» (Москва). 20.30 — Миллолар ленинча университет. 21.00 — «Ахборот». 21.20 — Ўнчир. 22.00 — «Вакт». 22.30 — XXII йилни олсмига ўйналарди (Конке). СССР — ГФР. ИККИНЧИ ПРО-ГРАММА. 18.15 — МОСКВА. 20.20 — «Кўрғазма валлари бўйлаб». 20.50 — «Строговал» (бадий фильм). 22.00 — Ҳу-жастли фильмлар экран. 22.30 — «Соллар чошгоҳи қўли бў-лади» (телевизион бадий фильм, 3-серия). УЧИНЧИ ПРО-ГРАММА. 18.55 — ТОШКЕНТ. 19.00 — Ўнчур кўрсатуви. 19.30 — Ўқитувчи экран. 20.00 — Янгиласлар. 20.15 — Фильм-концерт. 20.55 — «Тошкент» телепрограммаси.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК
ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА
ТЕАТРИДА — 1111 да Кў-зешик ортиндаги аёл, 1311 да Бой ила хизматчи.

КИНО

Тондан тонгача — НАВОИЙ номли булудда ва кечурун, «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКISTON», «ДРУЖБА», «ҚОЗОГИСТОН» (куфт соатларда).

Ивановлар оиласи — «КОМ-СОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечурун), «ДРУЖБА», «ҚО-ЗОГИСТОН» (тоқ соатларда).

«Гуна» журналы редак-цияси коллективин СССР Рассомлар союзи аъзоси, «Гуна» журналы бадий советининг аъзоси, талант-ли рассом

Тельман МУҲАМЕДОВНИНГ бевафот вафот этганини кўчур тайф билан билди-риб, мархумнинг она аъзо-ларига таъзия изҳор этади.

Тошкент Халқ Ҳўжалик институти коллективин халқ Ҳўжалик тарихи кафедре-сининг катта ўқитувчиси Х. Р. Раҳимовга онаси Шаҳрибон КАРИМОВНИНГ вафот этганини муносаба-ти билан кўчур таъзия из-хор қилади.

ТОШКЕНТ
ҲАҚИКАТИ

Р. 13045.

(«ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»).

Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26.

ТЕЛЕФОНЛАР

номматор — 330249 дан 330258 гача.
Эълонлар — 338142.

Индекс 64634. В. 2487.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шахри, «Правда Востока» кўчаси, № 26.